



Brussel, 20 juli 2015
(OR. en)

10995/15

CFSP/PESC 414
COPS 231
ENER 282
ENV 491
COMER 103
CLIMA 83

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

d.d.: 20 juli 2015

aan: de delegaties

nr. vorig doc.: 10993/15 CFSP/PESC 413 COPS 230 ENER 281 ENV 490 COMER 102
CLIMA 82

Betreft: Conclusies van de Raad over energiediplomatie

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over energiediplomatie die de Raad (Buitenlandse Zaken) op 20 juli 2015 heeft aangenomen.

Conclusies van de Raad over energiediplomatie**Raad Buitenlandse Zaken op 20 juli 2015**

1. In de mededeling "Een kaderstrategie voor een veerkrachtige energie-unie en een toekomstgericht klimaatbeleid" van 25 februari 2015 en in de conclusies van de Europese Raad van 19 en 20 maart 2015 wordt het belang van de externe dimensie van de energie-unie erkend. De doelstellingen van de energie-unie kunnen enkel worden gehaald indien de externe en de interne dimensie van het energiebeleid, in het bijzonder een volledig functionerende interne energiemarkt, elkaar wederzijds versterken.
2. De in de energie-unie vastgelegde beleidsdoelstellingen van de EU moeten worden ondersteund door een coherent buitenlands en energiebeleid van de Unie, rekening houdend met geopolitieke ontwikkelingen. In overeenstemming met het stappenplan voor de uitvoering van de energie-unie, en voortbouwend op de bestaande inzet voor energie- en klimaatdiplomatie in het buitenlands beleid van de EU, is de Raad ingenomen met het in bijlage dezes opgenomen actieplan van de EU voor energiediplomatie, dat de hoge vertegenwoordiger en de Commissie gezamenlijk hebben voorgelegd, en dat de basis voor de verdere werkzaamheden zal vormen. Hij wijst tevens opnieuw op het recht van de lidstaten om over hun eigen energiemix te beslissen.

De Raad verzoekt de hoge vertegenwoordiger en de Commissie te zorgen voor de follow-up van het EU-actieplan voor energiediplomatie, in nauw overleg en nauwe coördinatie met de lidstaten, en overeenkomstig hun respectieve taken en bevoegdheden zoals bepaald in de Verdragen.

3. De Raad verzoekt de hoge vertegenwoordiger en de Commissie in het bijzonder om de strategische sturing inzake energiediplomatie te versterken, met name door de Raad en zijn bevoegde voorbereidende instanties hierbij regelmatig te betrekken, en daarbij te zorgen voor samenhang met de klimaatdiplomatie van de EU; om bij te dragen aan de nieuwe en verdere ontwikkeling van bestaande samenwerkingsverbanden en dialogen inzake energie, in het bijzonder ter ondersteuning van de inspanningen van de EU voor diversificatie en van haar initiatieven ter bevorderingen van duurzame energiemarkten; om doelstellingen te ondersteunen ter versterking van de wereldwijde energie-architectuur en multilaterale initiatieven; en om specifieke voorstellen te ontwikkelen voor gemeenschappelijke boodschappen van de EU inzake energiediplomatie, teneinde het vermogen van de EU om met één stem te spreken verder te versterken, met volledige inachtneming van het lidmaatschap en de regels van internationale organisaties.
4. De Raad beschouwt de volgende onderwerpen als de belangrijkste prioriteiten voor de follow-up van het actieplan:

Wat betreft de diversificatie van bronnen, leveranciers en routes, moet de diplomatieke steun vooral gericht zijn op de zuidelijke gascorridor, de zuidelijke Kaukasus en Centraal-Azië; het strategisch potentieel van het oostelijke Middellandse Zeegebied; de Europees-Mediterrane samenwerking op energiegebied in het Zuidelijk Nabuurschap; het gehele Midden-Oosten; nieuwe energiebronnen op het Amerikaanse continent, Afrika en Australië, met inbegrip van het potentieel van vloeibaar aardgas (LNG).

Inzake energiepartnerschappen en -dialogen: de instrumenten en kanalen van het buitenlands beleid moeten worden gebruikt om kansen te creëren voor samenwerking met steeds belangrijker wordende productie- en doorvoerlanden, met name in ons Nabuurschap; dit omvat ook de noodzaak om, overeenkomstig de lopende trilaterale besprekingen, de energievoorziening van en doorvoer door Oekraïne voor lange termijn te verzekeren, ook in de context van eventuele nieuwe infrastructuurprojecten, en om de Energiegemeenschap verder te versterken, met name door energiehervormingen, bijvoorbeeld op het vlak van energie-efficiëntie, onder al haar leden te bevorderen; met de belangrijkste gevestigde partners van de EU zoals de VS, Noorwegen en Canada, en met andere cruciale gesprekspartners, met name China, India, Brazilië en andere belangrijke landen, in het bijzonder die van de kaderstrategie voor de energie-unie. Wanneer de omstandigheden daarvoor rijp zijn, zal de EU ertoe overgaan haar betrekkingen op energiegebied met Rusland op een nieuwe leest te schoeien, gebaseerd op een gelijk speelveld in termen van marktopenstelling, eerlijke concurrentie, milieubescherming en veiligheid, in het belang van beide partijen.

Energiepartnerschappen en -dialogen moeten stroken met de desbetreffende doelstellingen op het vlak van buitenlands en extern beleid - waaronder klimaatdoelstellingen - en moeten bevorderlijk zijn voor veilige en duurzame koolstofarme technologieën en technologieën voor energie-efficiënte, onder andere met het oog op kansen voor bedrijven in de EU. Zij moeten er ook voor zorgen dat de soevereiniteit en de soevereine rechten van de lidstaten inzake exploratie en ontwikkeling van hun natuurlijke bronnen worden gewaarborgd.

Inzake nucleaire veiligheid blijft de EU zich inzetten voor de bevordering en voortdurende verbetering van de striktste normen in derde landen.

Op het gebied van energie-architectuur en multilaterale initiatieven moet de energiediplomatie van de EU steun verlenen aan strategische betrokkenheid met relevante initiatieven inzake energie-architectuur en belangrijke multilaterale initiatieven met betrekking tot energie, zoals relevante initiatieven van de G7/G20 en de VN, waaronder Duurzame energie voor iedereen (SE4ALL) en de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling na 2015, het associatie-initiatief van het Internationaal Energieagentschap, het moderniserings- en bewustmakingsproces van het Energiehandvest en de inspanningen van IRENA ter bevordering van hernieuwbare energie.

5. De Raad verzoekt de hoge vertegenwoordiger en de Commissie om regelmatig verslag uit te brengen over de vooruitgang die is geboekt in de follow-up van het EU-actieplan voor energiediplomatie.

EU-actieplan voor energiediplomatie

1. De strategische sturing versterken door regelmatig overleg op hoog niveau
 - De Raad Buitenlandse Zaken zal geregeld strategische besprekingen over energiediplomatie blijven houden, om de gemeenschappelijke analyse te versterken en te komen tot gezamenlijk overeengekomen maatregelen en boodschappen, in het bijzonder ter ondersteuning van de externe aspecten van de energie-unie.
 - Ter bevordering van de betrokkenheid van de Raad Buitenlandse Zaken kunnen ad-hocdocumenten worden opgesteld over belangrijke energiekwesties waarvoor een sterke, eensgezinde diplomatieke steun van de EU van nut zou kunnen zijn, alsmede over wereldwijde energie-ontwikkelingen met aanzienlijke buitenlandse en geopolitieke gevolgen. Daarin moet rekening worden gehouden met het volledige scala van instrumenten van het buitenlands beleid, klimaatdoelstellingen, de voltooiing van de interne markt, doelstellingen inzake aanpassing van de energiemarkt, onderzoeks-samenwerking, handel, en instrumenten voor ontwikkelingsbijstand.
2. Het opzetten en verder ontwikkelen van de samenwerking en de dialoog op energiegebied
 - Er moet verder worden gewerkt aan bestaande en nieuwe samenwerkingsverbanden en dialogen inzake energie met steeds belangrijker wordende productielanden of -regio's, transitlanden of -regio's, landen uit het nabuurschap, alsmede belangrijke wereldwijde en regionale strategische (gespreks)partners. Indien de omstandigheden dat toelaten, zou de EU tevens kunnen overwegen haar betrekkingen op energiegebied met Rusland op een nieuwe leest te schoeien.

- In het buitenlands beleid moet met name prioriteit worden verleend aan partners en initiatieven die van cruciaal belang zijn voor de inspanningen van de EU voor een grotere diversificatie van energiebronnen, -leveranciers en -routes voor de EU, zoals bepaald in de mededeling over de energie-unie, in het bijzonder in ons nabuurschap (bijvoorbeeld de zuidelijke gascorridor, de Euro-Mediterrane samenwerking op energiegebied, het oostelijk Middellandse Zeegebied, de Energiegemeenschap). Het buitenlands beleid moet ook ten grondslag liggen aan initiatieven ter bevordering van duurzame energiemarkten in partnerlanden en belangrijke derde landen, op basis van de knowhow van de EU inzake het gebruik van veilige en duurzame koolstofarme technologieën en systeemoplossingen, bijvoorbeeld met initiatieven als het Convenant van burgemeesters en slimme steden.
- Het buitenlands beleid moet zijn inspanningen ook richten op het scheppen van kansen voor ondernemingen in en met derde landen, onder andere door die derde landen bewuster te maken van de leidende positie van de EU op het vlak van energie-technologie, en door de export van energietechnologie en -knowhow te helpen bevorderen, vooral van veilige en duurzame koolstofarme technologieën die bijdragen aan het verminderen van de broeikasgasemissies door de wereldeconomie, met name technologie op het gebied van hernieuwbare energie en energie-efficiëntie.
- Er moet worden gezorgd voor integrale samenhang tussen de energiedialogen en de aanverwante politieke en veiligheidsdialogen, het actieplan voor klimaatdiplomatie, alsmede andere instrumenten van het extern beleid, zoals ontwikkelingshulp en handel. In voorkomend geval moeten in de energiedialogen de wereldwijde en regionale ontwikkelingen inzake energiezekerheid kunnen worden besproken, en moet er waar mogelijk rekening worden gehouden met bijzondere kenmerken en bestaande engagementen ter zake van de EU-lidstaten.
- Relevante financiële middelen en instrumenten, zoals het Europees nabuurschapsinstrument, het instrument voor pretoetredingssteun, het partnerschapsinstrument en het instrument voor ontwikkelingssamenwerking/mondiale collectieve goederen en uitdagingen, kunnen per geval worden gebruikt ter ondersteuning van dialogen en diplomatieke initiatieven inzake energie. Binnen deze instrumenten zouden speciale projecten kunnen worden ontwikkeld met het oog op doelgerichte deskundige ondersteuning van energiedialogen, handelsbesprekingen, beleidsmaatregelen voor energiediversificatie en de bevordering van de overgang van de energiesystemen naar koolstofarme economieën.

3. De mondiale energie-architectuur en multilaterale initiatieven helpen versterken
 - Er dienen meer inspanningen te worden geleverd om in multilaterale energie-instellingen en -kaders tot gemeenschappelijke EU-standpunten te komen.
 - Bijzondere steun moet worden gegeven aan de versterking van de bestaande multilaterale energie-instellingen en -initiatieven met aanzienlijke gevolgen voor het buitenlands beleid. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om steun aan de modernisering van het Energiehandvest, het associatie-initiatief van het Internationaal Energie-agentschap (IEA), de hervorming van de Energiegemeenschap, de verdere groei van IRENA alsmede de relevante initiatieven in het kader van de G7/G20 en de VN (SE 4ALL), waaronder de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling na 2015.
 - Er moet ook gezorgd worden voor samenhang tussen het buitenlands beleid en de energiegerelateerde initiatieven, ter ondersteuning van een stabiel, concurrentiebevorderend en duurzaam systeem van wereldwijde governance voor handel en investeringen in energie, een en ander in bilaterale en multilaterale contexten (bijvoorbeeld vrijhandelsovereenkomsten, WTO).

4. Sterkere gemeenschappelijke boodschappen en meer capaciteit voor energiediplomatie
 - De EU moet systematisch betrachten met één stem te spreken wat betreft belangrijke energiekwesties, zowel in bilaterale betrekkingen als in multilaterale kaders.
 - Het volledige scala van instrumenten van het buitenlands beleid moet worden ingezet om een gemeenschappelijk "discours" en gemeenschappelijke boodschappen over de belangrijkste prioriteiten en uitdagingen voor de energiediplomatie van de EU te helpen bevorderen.
 - Het EU-netwerk van deskundigen inzake energiediplomatie moet blijven fungeren als platform voor uitwisselingen over energiediplomatie. Er moet worden gezorgd voor coördinatie met andere groepen ter zake (waaronder de strategische groep voor internationale betrekkingen op het gebied van energie), teneinde synergieën te benutten en dubbel werk te voorkomen.

- De EU-deskundigen inzake energiediplomatie zullen op het terrein overleggen met de EU-deskundigen inzake klimaatdiplomatie en hun netwerken, om ervoor te zorgen dat de verschillende communicatie- en outreach-activiteiten in de juiste context en volgorde plaatsvinden.
- Op basis van een lopende inventarisatie van de EU-energiediplomatie moeten er aanbevelingen komen die de samenhang en doeltreffendheid van de capaciteiten van de EU-instellingen en de EU-lidstaten inzake energiediplomatie verbeteren; het gaat bijvoorbeeld om maatregelen ter verbetering van het delen en rapporteren van informatie van en naar delegaties/ambassades in derde landen, alsmede aanvullende elementen ter verdieping van de samenwerking op energiegebied met derde landen.
- De interactie met onafhankelijke denktanks, de academische wereld en het bedrijfsleven moet worden geïntensiveerd en aangemoedigd, met het oog op een beter wederzijds begrip van de politieke gevolgen van ontwikkelingen en trends inzake energie.
- Er moet worden gestreefd naar nauwe samenwerking met de internationale financiële instellingen (met name de EIB en de EBWO) wat betreft de voorbereiding en financiering van projecten op het gebied van de energie-infrastructuur in de lidstaten en buurlanden.

Het actieplan voor energiediplomatie moet worden uitgevoerd door de hoge vertegenwoordiger, de Commissie, en de EU-lidstaten, overeenkomstig hun respectieve taken en mandaten zoals bepaald in de Verdragen.